

Kasvun ja oppimisen lautakunta 29.03.2023 § 58

§ 58

Kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunto Sunan koulun hankesuunnitelmasta

Valmistelijat / lisätiedot:
Toivonen Auli
Helin Erkki
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1
toteaa, että hankesuunnitelman tekstiosa sisältää keskeiset Espoon koulujen tilasuunnittelutavoitteet ja vastaa käyttäjän näkemystä hyvästä toimintaympäristöstä.

2
huomauttaa, että hankesuunnitelman liitteenä oleva tilaohjelma ei vastaa mitoitukseltaan 480 oppilaan koulua ja pyytää suunnittelun aikana selvittämään, onko rakennusoikeuden puitteissa mahdollisuus kasvattaa hyötyneliöitä hankkeessa. Kasvun ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan tilaohjelmassa esitettyihin opetustiloihin mahtuu enintään 430 oppilasta.

3
edellyttää, että Tilapalvelut-liikelaitoksen ja koulun opetushenkilökunnan kanssa yhteistyössä laatima pedagoginen suunnitelma tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

4
edellyttää, että hankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava koulun piha-alueiden riittävydestä, turvallisuudesta sekä toiminnallisuudesta käyttäjien ikäluokka huomioiden. Huomiota tulee kiinnittää turvallisiin kevyen liikenteen väyliin koulun piha-alueille.

5
muistuttaa, että kouluhankkeissa Tilapalvelut-liikelaitoksen strategian mukainen hyötyala oppilasta kohden sisältää suoraan koulun käytössä olevat tilat, ei muita tiloja. Keittiö ei ole opetustila ja siltä osin hyötyala tulee laskea erikseen. Jos peruskorjauskohteessa joudutaan tinkimään Tilapalvelut-liikelaitoksen hyötyala tai bruttokerroin-tavoitteista, tulee koulun toiminnan olla etusijalla.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tilapalvelut-liikelaitos on pyytänyt 25.1.2023 kasvun ja oppimisen lautakunnalta lausuntoa Sunan koulun 8.12.2022 päivätystä peruskorjauksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta. Lausunto annetaan materiaalista, joka on toimitettu 7.3.2023.

Sunan koulu sijaitsee Suvelassa, kortteli 40105 ja 40111 osoitteessa Solisevantie 10, 02760 Espoo. Hankkeessa nykyisen koulun rakennus peruskorjataan ja samalle tontille rakennetaan laajennusosa. Kasvun ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt Sunan koulun tarveselvityksen 20.4.2022. Tarveselvityksessä todettiin, että rakennusoikeuden mukainen laajennus mahdollistaisi 3-sarjaisen alakoulun ja 3 pienryhmän toteuttamisen tontille (laskennallinen oppilasmäärä 480 oppilasta). Tontin haasteista ja rakennusoikeuden määrästä johtuen joudutaan joistakin erikoistiloista tinkimään.

Suna on vaativa peruskorjauskohde laajennuksineen. Hankesuunnitelman tilaohjelmassa esitetty oppilaiden hyötyala näyttää jäävän pienemmäksi kuin kolmisarjainen alakoulu edellyttäisi. Jatkosuunnittelussa on tutkittava mahdollisuus lisätä hyötyalaa rakennusoikeuden puitteissa. Jos hyötyalan lisääminen osoittautuu mahdottomaksi, tulee vastaavasti laskennallista oppilasmäärää pienentää. Tässä tapauksessa toteuttamattomat oppilaspaikat toteutetaan seuraavissa hankkeissa.

Tarveselvityksessä edellytettiin, että hyvän oppimisympäristön tavoitteet huomioidaan hankesuunnittelussa. Mahdolliset yleisistä suunnitteluohjeista poikkeavat ratkaisut tulee hyväksyttää Kasvun ja oppimisen toimialalla. Tilapalveluiden tulee ohjata kohteen pedagogisen suunnitelman laatiminen.

Joulukuussa 2022 hyväksytyn talousarvion investointiohjelmassa vuosille 2023–2031 Sunan koulun peruskorjaukseen ja laajennukseen on varattu 15 miljoonaa euroa vuosille 2023–2025.

Hankkeen kuvaus

Sunan koulu peruskorjataan ja laajennetaan 49 kaupunginosan 40 Espoon keskus korttelin 40105 tontilla 2. Sunan koulu on 260 oppilaan alakoulu, joka on tarkoitus laajentaa rakennusoikeuden puitteissa kolmisarjaiseksi 480 oppilaan alakouluksi, jossa hankkeen jälkeen toimii 18 perusopetusryhmän lisäksi 3 erityisopetuksen luokkamutoista pienryhmää.

Sunan koulu on 1985 valmistunut 1-2-kerroksinen keskikäytävällinen rakennus. Osoite on Solisevantie 10, 02760 ESPOO. Tontti sijaitsee SUVELA II, muutosalueella. Asemakaava on vahvistettu 15.10.1984. Hankesuunnittelua on edeltänyt tontinkäyttötutkimus, jossa tutkittiin kahta vaihtoehtoista luonnosta tontinkäytölle. Selvityksen tarkoituksena oli tutkia, mahtuuko kyseiselle tontille kolmisarjainen alakoulu. Näistä on tehty kaksi luonnossuunnitelmaa, joissa alustavasti on tutkittu opetustilojen mahtumista tontille. Hankesuunnitelmassa todetaan, että Tilapalvelut-liikelaitoksen sekä Kasvun ja oppimisen toimialan yhteistyössä ohjaamat viitesuunnitelmat tilaohjelmineen toimivat osaltaan lähtötietona ja pohjana suunnitteluvaiheelle.

Tontinkäyttöselvityksessä on todettu, että Sunan koulun tontti on haastava rakennussuojelun, liito-oravien suojelun ja vieressä sijaitsevan puron läheisyyden vuoksi. Tontin haasteista ja rakennusoikeuden määrästä johtuen joudutaan joistakin erikoistiloista tinkimään. Tontinkäyttöselvityksessä ei otettu vielä lopullisesti kantaa, mitkä tilat jäisivät pois lopullisesta suunnitelmasta, vaan sitä oli tarkoitus tarkentaa mm. koulun kanssa yhteisesti tehtävällä pedagogisella suunnitelmalla.

Suunnitteluperiaatteet

Tilapalvelut-liikelaitos on tehnyt tarveselvityksessä edellytetyn Sunan koulun kanssa pedagogisen suunnitelman, jota on hankesuunnitelmassa kuvattu pääpiirteittäin. Hankesuunnitelman kohdassa Toiminnalliset perustelut, esitetyt vaateet tulee huomioida suunnittelussa. Koulun tilojen puutteet ja esitetyt ratkaisut on esitetty hankesuunnitelman kohdassa Koulun tilat, ja se vastaa sisällöltään tarveselvitystä. Hankesuunnitelman tekstiosa vastaakin pääpiirteissään tarveselvityksen sisältöä sitä tarkentaen. Seuraavassa esitetään vain ne osat, joihin pitää kiinnittää erityistä huomioita tai joiden osalta Kasvun ja oppimisen toimialalla on eri näkemys.

Tilaohjelma

Sunan tarveselvityksessä sekä hankesuunnitelmassa on todettu, että nykyisen koulun tilat ovat nykytarpeeseen riittämättömät. Sunan koulussa tulee soveltaa Espoon koulujen suunnitteluohjeita 2023. Tilapalvelut-liikelaitoksen ja Kasvun ja oppimisen yhteistyössä laadittavat koulujen mallitilaohjelmat toimivat pohjana suunnittelulle. Tämän kohteen osalta mahdollisten poikkeamien tulee perustua pedagogiseen suunnitelmaan ja yhteistyössä Kasvun ja oppimisen toimialan kanssa tehtäviin poikkeamiin, jotta hyvän oppimisympäristön vaateet tulee toteutettua.

Koulusuunnitteluohjeen mukaisesti alakoulut tulee mitoittaa kotiluokkaperiaatteen mukaisesti riittävine eriyttämistiloineen. Kouluun mitoitetaan tilat kolmelle erityisopetuksen ryhmälle, jotka sijoitetaan oman luokkatason yhteyteen, mikä mahdollistaa luokkamutoisen erityisopetuksen, mutta myös inklusion. Oppikylän jokaiseen opetustilaan, myös pienryhmätiloihin, tulee päästä suoraan liikennealueelta. Tällöin tiloja voidaan käyttää tehokkaasti ja vaihtelevasti esim. eriyttämistilana ja pysyvän ryhmän tilana.

Opetustilat määritetään tilaohjelmassa riittävän suuriksi, jotta ne mahdollistavat vuosittaisten luokkakokojen vaihtelut sekä erilaisten oppijoiden tarpeet. Opetustilat rakennetaan muuntojoustaviksi, mikä mahdollistaa erilaisten pedagogisten ratkaisujen käytön opetuksessa. Peruskorjauskohteessa se voi tarkoittaa esimerkiksi osittaisten avautuvuuksien lisäämisen mahdollisuuksia sekä eriyttämistilojen rakentamista olemassa oleviin tiloihin. Kotiluokkaperiaate määrittää tilojen laskennallisen määrän, mikä mahdollistaa monenlaiset erilaiset pedagogiset ratkaisut.

Tilaohjelmassa on 3.–6.-luokkalaisille määritelty 10 opetustilaa, vaikka opetusryhmiä on 12. Tilaohjelmassa todetaan, että luokkatasolle määritellyt jakotilat toimivat samalla yhden opetusryhmän tilana, mikä jaetaan siirtoseinällä tarvittaessa. Kuten hankesuunnitelmassa todetaan, erityisen tuen ja tehostetun tuen oppilaat tarvitsevat rauhallisia ja turvallisuutta tukevia oppimisen tiloja, jotka eivät tällä tilajärjestelyllä toteudu.

Tällainen tilajärjestely ei ole realistinen eikä joustava. Se ei mahdollista riittävien tuntien pitämistä kolmisarjaisessa koulussa. Varsinaisten oman opettajien tuntien lisäksi alakoulussa tarvitaan tilat eriyttämiseksi, suomi toisena kielenä-opetukselle ym. Lukujärjestys ja tuntiresurssi voivat vaihdella eri vuosina. Tilaratkaisujen ei tule määrittellä tai vaikeuttaa toimivien pedagogisten ratkaisujen tekemistä. Kasvun ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan alustava tilaohjelma toimii, jos koulun oppilasmäärä jää 430 oppilaaseen. Toiminnallisesti täysi kolmisarjaisuus olisi parempi ja Tilapalveluiden pyydetään selvittämään, onnistuuko hyötyalan lisääminen rakennusoikeuden puitteissa.

Mallitilaohjelmista poiketen tilaohjelmasta on jätetty pois erillinen näyttämö sekä verstaan suunnitteluauula. Hyvällä suunnittelulla ratkaisusta saadaan toimiva tämän kokoisessa koulussa.

Liikuntatila ja piha

Hankesuunnittelun lähtökohtana on, että liikennejärjestelyjä tulee kehittää koulun sisääntuloväylillä myös lisääntyvien pysäköinti- ja polkupyöräpaikkojen vuoksi. Suunnittelun lähtökohta on, että oppilaiden reitit ja auto-/huoltoliikenne ei risteä tarpeettomasti koulun tontilla. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota lasten turvalliseen saapumiseen koululle ja parantaa nykyisiä järjestelyjä oppilasmäärän kasvaessa.

Tarveselvityksessä esitettiin, että liikuntatila on pienehkö ja todettiin, että uusi liikuntasali voidaan toteuttaa tontilla erillisenä tai yhdistettynä nykyiseen kouluun. Nykyinen liikuntasali ei vastaa mitoitukseltaan tulevan oppilasmäärän tarpeita, mikä huomioidaan kohteen suunnittelussa.

Kasvun ja oppimisen lautakunta pyytää kiinnittämään tässä kohteessa erityistä huomiota pihatilan riittävyteen ja valvottavuuteen. Liikuntasalin ja uudisrakennusosan suunnittelussa pitää huomioida tontin ahtaus siten, että koko piha kenttineen on käytössä välituntien ajan. Tavoitekoko välituntipihalle on 7 m² per oppilas.

Tontinkäyttösuunnitelman yhteydessä tehdyissä luonnossuunnitelmissa on tehty kaksi vaihtoehtoa, joista toinen liittyy liikuntasalin peruskorjausosaan ja toisessa se on erillinen. Koulun toiminnan kannalta yhtenäinen rakennus on toiminnallisesti parempi. Toteutusvaihtoehtoja tulee kuitenkin punnita myös pihan ja sisätilojen osalta ja Kasvun ja oppimisen lautakunta edellyttää, että Tilapalvelut tarkentaa suunnitelmia siten, että voidaan varmistaa koulun sisätilojen riittävä toimivuus ja pihan toimintojen sijoittaminen alueelle. Suunnittelussa pitää välttää sitä, että rakennusten massoittelu katkaisee valvontayhteyden pihalla ja massoittelu pitää tehdä pihaa säästävästi.

Aikataulu ja väistö

Hankesuunnitelmassa esitetään Sunan koulun väistöajaksi kahta vuotta, mikä alkaa syksystä 2024 kesään 2026. Koulun toiminnan kannalta muutosten sijoittaminen kesään on toimiva ratkaisu, jolla minimoidaan muutosta ja uuden rakennuksen käyttöönotosta aiheutuva häiriö. Väistösuunnitelma tuodaan Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätettäväksi viimeistään puoli vuotta ennen väistön alkamista. Hankkeen toteuttaminen normaalissa investointiohjelman mukaisessa aikataulussa edellyttää suunnittelu- ja toteutusosapuolten osalta

sitoutumista aikatauluun. Tilapalvelut -liikelaytosta pyydetään myös huomioimaan, että kalustamiseen ja varustamiseen sekä kalusteiden tuulettumiseen tarvitaan aikaa noin kaksi kuukautta.

Hankkeen kustannustiedot

Sunan koulun viitesuunniteseuunnitelmissa sekä hankesuunnitelmasta arvioitu tavoitehintaennuste on 15 milj. euroa (kustannustaso 09/2022 Haahtela). Kustannus oppilasta kohden on noin 31 250 euroa (oppilaiden määrä 480). Olemassa olevan koulun korjausaste on noin 90 %. Toimitila vuokra-arvio on 1 441 163 euroa / vuosi (vuokra on laskettu tavoitehinnalle ja viitesuunnitelmista lasketulle huoneistoalalle, htm2). Toimitilavuokraan sisältyy ylläpito, vesi, sähkö, lämpö, jätehuolto, mitoitettu kiinteistöhoito ja tilapalvelujen hallintokulu.

Ensikertaiseen kalustamiseen sivistystoimi varaa 0,545 milj. Euroa. Ensikertaiseen kalustamiseen kuuluvat irtokalusteiden lisäksi käsityön koneet, laitteet ja työkalut sekä muuhun opetukseen liittyvät laitteet ja välineet. Opetustilojen AV hankitaan tietohallinnon keskitetyistä varoista, juhlatilan esitystekniikka (näyttämömekaniikka verhoineen, äänentoisto, kuvaesitys ja esitysvaiaistus ohjausjärjestelmineen) kuuluu hankkeen kustannuksiin.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Hankesuunnitelma Sunan koulu

Oheismateriaali

Tiedoksi

Martinsen Kimmo
Lehtinen Maija
Yrjölä Reijo
Hakkarainen Marko